

Eerste Kamer *der Staten-Generaal*

Binnenhof 22
postbus 20017
2500 EA Den Haag

Minister van Binnenlandse Zaken en
Koninkrijksrelaties
mevrouw Dr. G. Ter Horst
Postbus 20011
2500 EA Den Haag

telefoon 070-312 92 45
fax 070-312 92 33

e-mail griffier@eerstekamer.nl
internet www.eerstekamer.nl

datum 17 februari 2009

kenmerk 143141.01u

Geachte mevrouw Ter Horst,

De vaste commissie voor Binnenlandse Zaken en Hoge Colleges van Staat/Algemene Zaken en Huis der Koningin (BZK/AZ) van de Eerste Kamer heeft regelmatig overleg gevoerd met de regering en de strategische adviesraden over de toekomst van de Nederlandse advies- en kennisinfrastructuur. Op 4 maart 2008 vond in de Eerste Kamer een plenair debat plaats over dit vraagstuk waarin de motie Putters c.s. over een nieuwe analyse voor de herinrichting van het adviesstelsel (EK 31 201, C) werd ingediend en vervolgens op 11 maart 2008 werd aangenomen.

Uit de motie Putters c.s. en de correspondentie in het najaar van 2008, specifiek over de notitie "de kwaliteit van de verbinding: advies en kennis voor de rijksoverheid in de 21ste eeuw (EK 31 201, D met bijlage)" heeft de commissie doelstellingen en criteria afgeleid waaraan de adviesstructuur volgens de Eerste Kamer moet voldoen. De commissie hecht eraan deze doelstellingen en criteria inclusief enkele additionele overwegingen aan de minister per brief te doen toekomen, omdat de Eerste Kamer de afzonderlijke wetsvoorstellen van de regering met betrekking tot de inrichting van de advies- en kennisinfrastructuur daaraan zal toetsen.

Het streven van de commissie is gericht op het realiseren van een wenselijke variëteit in functies van de adviescolleges en kennisinstellingen welke in meerjarig perspectief ook expliciet intersectorale, continue en consistente analyses kunnen leveren. Hiermee dient een brede informatievoorziening te worden gerealiseerd waarbinnen onafhankelijk en deskundig advies – gevraagd en ongevraagd – ook voor het parlement geboden wordt en de ruimte voor tegenpraak wordt geoptimaliseerd.

Daar het huidige stelsel enkele tekortkomingen kent is de commissie zeker niet tegen verbeteringen in het stelsel. Het voorkomen van dubbel werk, het effectiever inzetten van expertise en een verbetering in het genereren van expertise kan op instemming rekenen van de commissie. Daarnaast wil de commissie benadrukken dat ook het samenspel tussen departementen en adviescolleges enerzijds, en het samenspel tussen het Parlement en de adviescolleges anderzijds beter moet worden ingericht (onder meer door betere vraagformulering en een actievere betrokkenheid van het Parlement). Deze mogelijke verbeterlagen dienen echter niet ten koste te

datum 17 februari 2009
kenmerk 143141.01u
blad 2

gaan van de hierboven genoemde doelstellingen. De commissie acht het daarnaast wenselijk dat de evaluaties van de adviesraden in het kader van de Kaderwet Adviescolleges benut worden om verbeteringen in het stelsel te realiseren.

De commissie acht het wenselijk dat bij samenvoeging van adviesraden het creëren van meerwaarde als leidend wordt beschouwd. Voorts is de commissie van mening dat recht moet worden gedaan aan de vele verschillende specialismen en kennisgebieden binnen een eventuele clustering van adviesraden. Hierbij kan gedacht worden aan de vrijheid per raad te werken met subraden en (expertise) kamers. De commissie geeft aanvullend de regering ter overweging mee dat adviesaanvragen gericht kunnen worden aan meerdere adviesorganen met het verzoek tot een gezamenlijk advies te komen. Hiertoe is niet per definitie een samenvoeging van raden nodig maar zou een betere adviesaanvraag kunnen volstaan.

De toename van externe, ad hoc, commerciële advisering is al enkele jaren onderwerp van kritisch debat. De vaste adviesorganen maken slechts 3% van de totale advieskosten van de rijksoverheid uit. De commissie acht het onacceptabel dat waar (relatief goedkope) adviesorganen worden opgeheven in de plannen van de regering, de adviesruimte die daarmee vrijkomt benut gaat worden door de inhuur van deze ad hoc, commerciële advisering.

In de brief van de commissie van 9 december 2008 is aandacht gevraagd voor de structurele inkrimping bij de adviesraden. In het debat van 4 maart 2008 was tevens gevraagd naar meer helderheid inzake de bezuinigingen in de afgelopen jaren, zowel qua begroting als qua adviesaanvragen. De commissie verzoekt de regering nogmaals een overzicht te verschaffen van de verdeling van de gelden en adviesaanvragen over de uiteenlopende beleidsterreinen en adviesraden, mede aan de hand van de begrotingen van afgelopen jaren.

Daar de commissie zeer hecht aan onafhankelijke advisering aan zowel de regering als aan het Parlement wordt het noodzakelijk geacht de zelfstandigheid van de secretariaten van de adviesraden te handhaven. De commissie wenst mogelijke beleidsbeïnvloeding door onvoldoende zelfstandigheid te voorkomen. De commissie staat dan ook niet positief tegenover een samenvoeging van secretariaten zonder dat deze beargumenteerd is in het kader van een versterking van de (onafhankelijke) adviseringsfunctie. De gedachten van de commissie gaan hierbij bijvoorbeeld uit naar eventuele gezamenlijke huisvesting ten behoeve van een sectoroverschrijdend overleg en ad hoc samenwerking.

Ten slotte wenst de commissie de regering mee te geven dat de aandacht vanuit de Eerste Kamer voor de toekomst van de kennis- en adviesinfrastructuur mede is ingegeven door de functie die het parlement in dezen zelf speelt, meer specifiek de relatie tussen parlement en adviesorganen. Het is voor de Eerste Kamer cruciaal dat de onafhankelijke advisering aan het Parlement blijft gewaarborgd en dat derhalve de toegang van beide Kamers tot de adviesraden stevig wordt verankerd. De commissie zal zich dan ook zelf bezinnen op de kwaliteit van de relatie met de adviesraden, waarbij gedacht kan worden aan een grotere betrokkenheid bij de werkprogrammering van de adviesraden alsmede het met regelmaat neerleggen van adviesaanvragen bij deze raden.

datum 17 februari 2009
kenmerk 143141.01u
blad 3

De afzonderlijke (wets)voorstellen van de regering met betrekking tot de inrichting van de advies- en kennisinfrastructuur zullen aan de hand van bovengenoemde doelstellingen en criteria op de eigen merites worden beoordeeld.

Hoogachtend,

Drs. L.M.L.H.A. Hermans
Voorzitter van de vaste commissie voor Binnenlandse Zaken en Hoge Colleges van
Staat/Algemene Zaken en Huis der Koningin